

Sygn. akt I C 750/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 lipca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: SSR Bogusław Glinka

Protokolant: Anna Gołębiowska

po rozpoznaniu w dniu 08 lipca 2014 roku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. w W.**

przeciwko **J. W.**

o zapłatę kwoty 3 066,26 zł

I zasądza od pozwanej **J. W.** na rzecz strony powodowej (...) **Sp. z o.o. w W.** kwotę **1 501,26 zł** (tysiąc pięćset jeden złotych dwadzieścia sześć groszy) z następującymi odsetkami:

- ustawowymi liczonymi od kwoty 301,26 zł od dnia 25 października 2013 roku do dnia zapłaty;

- umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi od kwoty 1200 zł od dnia 25 października 2013 roku do dnia zapłaty;

II oddala dalej idące powództwo;

III znosi między stronami koszty procesu;

IV nadaje wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z o.o. w S. w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o zasądzenie od pozwanej J. W. kwoty 3066,26 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu.

Na uzasadnienie żądania powód wskazał, że dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 17.09.2012 r. przez pozwaną za pośrednictwem upoważnionego agenta. Powód przelał pozwanej wnioskowaną kwotę pożyczki 1200 zł na rachunek wskazany przez pozwaną we wniosku o udzielenie pożyczki. Strony uzgodniły spłatę w 10 ratach, a całkowita kwota spłaty wyniosła 2620 zł. Na całkowity koszt udzielenia pożyczki składają się następujące należności: kwota przekazanej pożyczki powiększona o oprocentowanie – 1422,10 zł, opłata administracyjna – 60 zł i składka zabezpieczenia, której powstanie związane jest z udzieleniem pożyczki - 1137,90 zł. Pomimo upływu terminu wynikającego z umowy pozwana nie spłaciła pożyczki. Do zapłaty pozostała kwota 3066,26 zł, w tym całkowita ww. kwota spłaty 2620 zł, koszty wezwań i upomnień – 145 zł oraz skapitalizowane odsetki 301,26 zł, którą powód dochodzi wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

W dniu 21.02.2014 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, pod sygn. akt VI Nc-e 2461949/13, stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania Sadowi Rejonowemu w Dzierżoniowie.

Powód w określonym terminie uzupełnił braki formalne pozwu oraz pozew w trybie art. 505³⁷ § 1 k.p.c podtrzymując żądanie pozwu w niezmiennym zakresie.

Pozwana nie stawiała się na rozprawę w dniu 08 lipca 2014 r. nie składała żadnych wyjaśnień, ani nie wnosiła o rozpoznanie sprawy w jej nieobecności.

Sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego wydał wyrok zaoczny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17.09.2012 r. między pozwaną i powodem, działającym wówczas pod nazwą (...) spółka z o.o. w W. została zawarta umowa pożyczki gotówkowej nr (...). Warunki udzielenia pożyczki określone zostały w § 2 umowy. Wysokość pożyczki określona została na kwotę 1200 zł. Ponadto naliczona została na rzecz pożyczkodawcy opłata przygotowawcza w wysokości 60 zł i odsetki skapitalizowane w kwocie 222,10 zł. W umowie ustanowiono na rzecz pożyczkodawcy opłatę w wysokości 1137,90 zł określoną jako „koszt ustanowienia zabezpieczenia, którego powstanie związane jest z udzieleniem pożyczki”. Spłata pożyczki miała nastąpić w 10 miesięcznych ratach po 262 zł. Całkowity koszt pożyczki określony został na 1420 zł, w tym odsetki 222,10 zł, opłata przygotowawcza 60 zł i opłata za zabezpieczenie 1137,90 zł, co dało rzeczywistą roczną stopę oprocentowania w wysokości 143,972%. Dla przeterminowanego zadłużenia przewidziano oprocentowanie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§ 5) – na dzień zawarcia umowy – 24%. Nadto w § 6 ust. 1 umowy zastrzeżone zostały opłaty związane z opóźnieniem pożyczkobiorcy ze spłatą rat, w szczególności za pierwsze wezwanie do zapłaty za pośrednictwem wiadomości SMS – 15 zł, za drugie wezwanie drogą pocztową 50 zł, a za trzecie 80 zł.

Przelew kwoty pożyczki miał nastąpić na rachunek bankowy o nr (...), który był rachunkiem przedstawiciela powoda A. M.. W dniu 17.09.2012 r. dokonano przelewu kwoty 1200 zł na wskazany rachunek jako tytuł operacji wskazano „wyplata pożyczki nr (...)z dnia 17.09.2012 PESEL (...)”. Z kolei spłata pożyczki miała następować na rachunek (...) spółki z o.o. w W., która upoważniona została także do podejmowania w imieniu pożyczkodawcy czynności faktycznych i prawnych wobec pożyczkobiorcy, szczegółowo opisanych w umowie dodatkowej, w tym kierowania wezwań do pożyczkobiorców.

W § 7 ust. 9 umowy zawarto następującą treść: „Celem i sposobem zabezpieczenia niniejszej umowy, Pożyczkobiorca oświadcza, iż upoważnia Pożyczkodawcę i (...) do wystąpienia i uzyskania od (...) S.A. z siedzibą w W. (...) informacji gospodarczych o swoich zobowiązaniach, w tym stanowiących tajemnicę bankową, uzyskanych przez InfoMonitor od Biura (...) S.A. i (...) Banków (...) i innych podmiotów oraz upoważnia Pożyczkodawcę i (...) do telefonicznej, mailowej lub pisemnej weryfikacji informacji dotyczących źródła i wysokości uzyskiwanego przez Pożyczkobiorcę dochodu, bieżącej kontroli sytuacji finansowej Pożyczkobiorcy w zakresie uzyskiwanych przez niego przychodów, zdolności i historii kredytowej, wypłacalności, niefigurowania w żadnym rejestrze dłużników, nieposiadania żadnych innych zaległości oraz wszelkich innych czynników mogących wpłynąć na sposób wykonywania niniejszej umowy przez Pożyczkobiorcę.”

Dowód: umowa pożyczki nr (...),

umowa dodatkowa z 17.09.2012 r.,

harmonogram spłat,

dowód przelewu z dnia 17.09.2012 r.

wniosek o udzielenie pożyczki – k. 25

W dniu 02.10.2012 r. (...) S.A. wystawił spółce (...) fakturę na sumę 5547,30 zł tytułem „cennik za pojedyncze raporty” szt. 1, która została zapłacona w dniu 16.10.2012 r.

Dowód: faktura VAT nr (...),

dowód przelewu z dnia 16.10.2012 r.

Powodowa spółka uchwałą z dnia 16.10.2012 r. dokonała zmiany nazwy z (...) na (...), która została wpisana do KRS spółki w dniu 29.10.2012 r.

Dowód: odpis z KRS powoda

(...) wystosował do pozwanej dwa wezwania do zapłaty z datą 20.11.2012 r. i 03.12.2012 r., które nadane zostały listami poleconymi do pozwanej na adres wskazany w umowie pożyczki.

Dowód: wezwania do zapłaty wraz z dowodami nadania – k. 26-31

Sąd ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie odpisów lub kserokopii dokumentów zaofiarowanych przez powoda, przy czym Regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną nie mógł mieć zastosowania w sprawie, bowiem opracowany został już po udzieleniu pożyczki pozwanej, gdyż zawierał dane pożyczkodawcy wpisane do rejestru sądowego dopiero w dniu 29 października 2012 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne i zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. W niniejszej sprawie powód dochodząc należności z umowy pożyczki nie wykazał, by poniósł koszty zabezpieczenia w kwocie 1137,90 zł, co skutkowało oddaleniem powództwa w tym zakresie. Nie można uznać za dowód poniesienia kosztów w wysokości wskazanej w umowie na „koszt ustanowienia zabezpieczenia” na podstawie faktury z (...), z której nie wynika, by powód poniósł koszty w tej właśnie wysokości za „sprawdzenie” pozwanej, skoro tytuł faktury wskazywał na „cennik za pojedyncze raporty” i nie odnosił się do pozwanej, a z kolei należność wskazana w fakturze nie pokrywa się z kwotą mającą obciążać pozwaną. Ponadto takie „ustanowienie zabezpieczenia” niższe zaledwie o 62,10 zł od kwoty udzielonej pożyczki należy uznać za zupełnie nieuzasadnione, naruszające interes konsumenta i zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych poprzez obciążenie pożyczkobiorcy taką dodatkową opłatą. Także opłaty za wezwania do zapłaty stanowią niedozwolone klauzule umowne, naruszające interes konsumenta.

Pozwana jest bowiem konsumentem w rozumieniu art. 22¹ k.c. i Sąd zobowiązany jest dokonać oceny roszczenia w świetle przepisów o ochronie konsumentów, w tym szczególnie art. 385¹ – 385³ k.c. Stąd należy zauważyć, że analogiczne opłaty, jak wymienione w § 6 umowy stron uznane zostały w wielu orzeczeniach Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za klauzule naruszające zbiorowe interesy konsumentów, czyli klauzule niedozwolone. Także w niniejszej sprawie opłaty przewidziane w § 6 ust. 1 umowy należy za takie uznać w świetle art. 385³ pkt. 16-17 k.c. Zresztą opłaty z § 6 umowy są sui generis karami umownymi, pozostającymi w sprzeczności z art. 483 § 1 k.c., przewidującym karę umowną na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania świadczenia niepieniężnego. Powód narzucił pożyczkobiorcom karę umowną za opóźnienie w spłacie raty pożyczki (świadczenia pieniężnego), od której – co do zasady wyrażonej w art. 481 § 1 k.c. – mogą przysługiwać odsetki, a nie kara umowna. Naliczenie opłat za wezwanie przez wiadomość tekstową SMS w wysokości 15 zł, podczas gdy koszt wysłania wiadomości wynosi od kilkunastu groszy do kilku złotych, a za wezwanie pisemne w wysokości 50 zł i 80 zł, podczas gdy koszt sporządzenia wezwania i nadania przesyłki może wynieść maksymalnie kilka złotych, należy uznać za nieekwiwalentne i niedozwolone.

Przykładowo wymienić można orzeczenia wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych UOKiK pod numerami 4090, 4089, dotyczące opłat za wezwania do zapłaty, czy wypowiedzenia umowy. Ponieważ powód wskazuje w pozwie, że część dochodzonego roszczenia zawiera opłaty za wezwania do zapłaty w kwotach kolejno 15 zł, 50 zł i 80 zł,

wobec czego stanowią one klauzule niedozwolone, czyli nie są wiążące dla konsumenta (art. 385¹ § 1 k.c.). Podobne regulacje zawarte są w Dyrektywie nr 93/13/ EWG, która wprowadza ochronę konsumentów przed nieuczciwymi postanowieniami umownymi. W wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 30 maja 2013 r. C-488/11 przyjęto, że „Art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że nie pozwala on sądowi krajowemu, jeżeli stwierdził on nieuczciwy charakter postanowienia dotyczącego kary umownej w umowie zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, na ograniczenie się, do czego upoważnia go prawo krajowe, do obniżenia przewidzianej przez nie kwoty kary umownej obciążającej tego konsumenta, lecz zobowiązuje go do zwykłego niestosowania rzeczzonego postanowienia wobec konsumenta.” Wprawdzie w niniejszej sprawie wprost nie ma mowy o karze umownej, jednak opłaty windykacyjne wymienione w pozwie stanowią podobne obciążenie, co wymaga analogicznej oceny. W świetle przepisów o ochronie konsumentów kwotę „kosztu ustanowienia zabezpieczenia” w wysokości 1137,90 zł należy uznać za nadużycie, bowiem powód nie wykazał, by koszt taki poniósł, a przy tym wątpliwe, by sprawdzenie pożyczkodawcy było rzeczywiście obciążone takim kosztem. Ponadto obowiązek poniesienia takiego dodatkowego obciążenia, które w istocie nie zabezpiecza pożyczki, lecz daje pożyczkodawcy dodatkowy nieuzasadnione i nieekwiwalentne świadczenie kosztem konsumenta, należy uznać także za nieuczciwe warunki umowy, nie uzgodnione indywidualnie z konsumentem i nie wiążące go w oparciu o wskazane powyżej przepisy prawa krajowego i unijnego.

Dlatego powodowi przysługuje wyłącznie prawo domagania się zwrotu udzielonej kwoty pożyczki wraz z odsetkami, które to świadczenie zasądzono od pozwanej w pkt I wyroku, a dalej idące powództwo podlegało oddaleniu (pkt II).

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 100 k.p.c. znosząc wzajemnie te koszty, gdyż powództwo uwzględnione zostało tylko częściowo (i to w proporcjach zbliżonych do połowy żądania).

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c., w części obejmującej uwzględnienie powództwa wyrokiem zaocznym.

Mając powyższe argumenty na względzie Sąd orzekł jak sentencji wyroku.